

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Лазаришин Ю.В.

аспірант,

*Національний університет водного господарства
та природокористування*

ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ З ПОЗИЦІЙ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АГРОВИРОБНИЦТВА

Подолання системної кризи в українській економіці можливе лише завдяки лише забезпеченню сталого розвитку пріоритетних галузей і, в першу чергу, сільського господарства. Зростання обсягів сільськогосподарської продукції, підвищення її якості, споживчих властивостей, налагодження сільськогосподарського виробництва відповідно до міжнародних вимог (стандартів якості) дозволить отримати конкурентні переваги для вітчизняних сільськогосподарських підприємств як у поточному періоді, так і на перспективу.

Відтак, стратегія розвитку агровиробництва обов'язково повинна враховувати значне число факторів, що знаходяться у причинно – наслідковому зв'язку з виробництвом, зберіганням та реалізацією сільськогосподарської продукції.

До числа найвагоміших з них належить ресурсне забезпечення і в тім числі – наявність, структура та ефективність використання земель сільськогосподарського призначення.

Як зазначає М.О. Володін [1, с. 3] «фактор наявності земельних ресурсів, помножений на адекватний режим їх використання, є головною умовою економічної розбудови країни, яка, в свою чергу, вимагає якісного забезпечення цього процесу».

Однак на сьогодні ефективність використання цих земель є низькою. Потужний земельний потенціал України не спрацьовує за призначенням: маючи друге місце в Європі за площею і найродючіші ґрунти, вона за показниками якості життя знаходиться серед останніх [1, с. 3].

Тому потребує удосконалення механізму управління земельними ресурсами – у цілому, та сільсько-господарськими угіддями – зокрема.

Вагомість управління сільсько-господарськими угіддями обумовлюється тим, що вони займають найбільшу частку у структурі земельного фонду України (табл. 1).

Таблиця 1

Землі за цільовим призначенням [1, с. 98]

	Категорії земель	Площа	
		в тис.га	У %
1	Землі с/г призначення	40378,2	66,9
2	Землі населених пунктів (міст, селищ міського типу і сільських населених пунктів)	6156,3	10,2
3	Землі промисловості, транспорту, зв'язку, оборони та іншого призначення	1810,1	3,2
4	Землі природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико – культурного призначення	6940,9	11,5
5	Землі лісового фонду	543,2	0,9
6	Землі водного фонду	241,4	0,4
7	Землі запасу	4285,3	7,1
	Всього земель	60356,0	100,0

І, відповідно, кожний захід щодо оптимізації і збалансування якісних характеристик земель і сільськогосподарських культур, що на них вирощуються, зумовлюють зростання обсягів валової продукції рослинництва і тваринництва та посилення конкурентних позицій агросектору на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Важливу роль у цих процесах відіграють економічна та грошова оцінка сільсько-господарських земель з урахуванням бонітування ґрунтів.

Матеріали економічної оцінки земель мають багатоцільове призначення:

- вони є основою науково обґрунтованого планування розподілу земельного фонду між окремими галузями господарства на державному рівні для забезпечення збалансованого та оптимального розвитку усього господарства країни;

- на їх підставі аналізується існуючий рівень ефективності використання земель і розробляються альтернативні варіанти з урахуванням екологічних і соціальних аспектів;

- на їх дані спираються при визначенні ставок земельного податку, розмірів орендної плати в усіх випадках вартісної оцінки земель, включаючи грошову оцінку сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та іншого призначення, а також при визначенні ринкової вартості земель, при визначенні стартової ціни земельних ділянок на аукціонах та в інших випадках [2, с. 71].

Однак на сьогодні недостатньо дослідженим є питання економічної оцінки з урахуванням результатів моніторингу ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення.

Список використаних джерел:

1. Володін М.О. Основи земельного кадастру. Навчальний посібник. – Київ, 2000р. – 320 с.
2. Веремеєнко С.І., Трушева С.С. Моніторинг ґрунтів. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2010. – 227 с.

Проданова І.І.

кандидат економічних наук, доцент,

Корженюк В.М.

студент,

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ СВОБОДИ В УКРАЇНІ

Вибір найбільш прийнятних способів трансформації економіки України, як доводить позитивний світовий досвід, повинен базуватися на суттєвому підвищенні рівня економічної свободи країни. Вивченню даного питання присвячено праці економістів-класиків, таких як «А. Сміт, який визначив, що тільки вільний ринок дає можливість досягти більшої продуктивності. Прибічники неокласичних і ліберальних поглядів, такі як М. Фрідман, Ф. Хайєк, Л. Ерхард вважали, що умовою економічної свободи виступає ринкова економіка, а гарантом економічної свободи індивіда є його приватна власність. На думку сучасних українських вчених, таких як В. Геєць, А. Чухно, І. Булеєв свобода індивіда має проявлятися не тільки в економічній сфері, а й соціальній, політичній, духовній, причому при повній свободі від тиску владних сил» [1]. Аналіз Індексу економічної свободи дає можливість визначити перешкоди і проблемні місця, які створює держава і які за умови обмеження свободи економічної діяльності стримують економічне зростання в країні. Тому, оцінка рівня економічної свободи України та обґрунтування необхідності розробки заходів щодо її підвищення зумовили актуальність теми дослідження.

Індекс економічної свободи базується на 10-ти критеріях, які оцінюються за шкалою від 0 до 100 балів, причому, показник 100 відповідає максимальній свободі. Зокрема вивчаються 10 кількісних і якісних чинників, які групуються в чотири категорії: правило закону